

Administrazioarekiko Auzien
Jurisdikzioaren Legea
Ley de la Jurisdicción
Contencioso-Administrativa

ADMINISTRAZIOAREKIKO AUZIEN JURISDIKZIOAREN LEGEA

LEY DE LA JURISDICCIÓN CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVA

eman ta zabaitzazu

Universidad Euskal Herriko
del País Vasco Unibertsitatea

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

JUSTIZIA, LAN ETA GIZARTE
SEGURANTZA SAILA

DEPARTAMENTO DE JUSTICIA,
EMPLEO Y SEGURIDAD SOCIAL

ADMINISTRAZIOAREKIKO AUZIEN
JURISDIKZIOAREN LEGEA

LEY DE LA JURISDICCIÓN
CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVA

CARMEN AGOUES MENDIZABAL

EHUko Administrazio Zuzenbideko irakaslea

JASONE URKOLA IRIARTE

EHUko Administrazio Zuzenbideko irakaslea

IRENE ALDASORO KATARAIN

PATXI PETRIRENA ALTZUGUREN

Itzultzaileak

ANTTON ELOSEGI ALDASORO

UPV/EHUko Euskara Juridikoko irakaslea

Zuzenbideko Euskararen Mintegiko arduraduna

JUAN GARZIA GARMENDIA

UPV/EHUko Euskara Zerbitzua

JOSÉ ANGEL TAMAYO ERRAZQUIN

UPV/EHUko Zuzenbide Erromatarreko Irakaslea

Argitalpenaren koordinatzailea

- © Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioa
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila
Administración de la Comunidad Autónoma del País Vasco
Departamento de Justicia, Empleo y Seguridad Social
- © Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua
Servicio Editorial de la Universidad del País Vasco

Fotokonposizioa/Fotocomposición: Ipar, S. Coop.
Zurbaran, 2-4 - 48007 Bilbao

Inprimatzea/Impresión: Itxaropena, S.A.
Araba Kalea, 45 - 20800 Zarautz (Gipuzkoa)

ISBN: 978-84-8373-895-5

Lege gordailua/Depósito legal: BI - 3.338-06

LEXIKOA

LÉXICO

Lexikoa

a

adingabeak menores de edad

adiskidetze-ahalegina intento de conciliación

administrazio- edo diziplina-zehapena sanción administrativa o disciplinaria

administrazio publiko baten jarduera actividad de una Administración Pública

administrazio publikoaren egintzen nahitaezko exekuzioa ejecución forzosa de actos de la Administración Pública

administrazio publikoen ondare-erantzukizuna responsabilidad patrimonial de las Administraciones públicas

administrazioarekiko auzien epaitegi zentralak Juzgados Centrales de lo Contencioso-Administrativo

administrazioarekiko auzien epaitegiak Juzgados de lo Contencioso-Administrativo

administrazioarekiko auzien sala sala de lo contencioso-administrativo

administrazioarekiko auzi-errekurtsoa recurso contencioso-administrativo

administrazioaren jardute-eza inactividad administrativa

administrazio-bidea vía administrativa

administrazio-egintzak actos administrativos

administrazio-espedientea expediente administrativo

administrazio-espedientea itzultzea devolución del expediente administrativo

administrazio-geldiera (erabakien, aurretiko) suspensión administrativa (previa, de acuerdos)

administrazio-isiltasuna silencio administrativo
administrazio-jarduketak actuaciones administrativas

administrazio-kontratuak contratos administrativos

administrazio-prozedura erkidea procedimiento administrativo común

administrazio-zehapenak sanciones administrativas

administrazio-zuzenbidearen mendeko den administrazio publikoen jarduera actuación de las Administraciones Públicas sujeta al Derecho Administrativo

aginte-desbideratzea desviación de poder
ahozko txostena informe oral

akatsa edo arau-haustea zuzentzea subsanación de la falta o transgresión

aldarrikatzea (hautagai-zerrendak) proclamación (de candidaturas)

alderdi demandatua parte demandada

alderdi demandatzailea parte demandante

alderdiei hitza eman dar la palabra a las partes

alderdiei ikustera eman (espedientea) poner de manifiesto a las partes (el expediente)

alderdien entzuera, alderdiei entzuera ematea audiencia de las partes

aldizkari ofiziala periódico oficial

alegazioak indargabetu desvirtuar alegaciones

amore eman (demandatuak) allanarse (el demandado)

amore ematea allanamiento
antolaketa-eginbideak diligencias de ordenación
apelazioari atxiki adherirse a la apelación
apelazio-errekurtsoa recurso de apelación
arau-hauste prozesalak infracciones procesales
ardurarik eza (epaia betetzeko) falta de diligencia (en el cumplimiento de la sentencia)
artean epean dauden izapideak trámites no precluidos
asilo politikoaren eskaerak peticiones de asilo político
atalak secciones (de una sala)
atzeritartasuna extranjería
aukerako berraztertze-errekurtsoa recurso potestativo de reposición
aurkakotza-idazkia escrito de oposición
aurkarapenak impugnaciones
aurkaratu impugnar
aurkaraturiko manuen indarra geldieran uztea suspensión de la vigencia de los preceptos impugnados
aurretiazko alegazioak alegaciones previas
aurretiazko alegazioak ezesten dituen autoa auto desestimatorio de las alegaciones previas
autoa auto
autonomia-erkidegoetako gobernu-kontseiluak Consejos de Gobierno de las Comunidades Autónomas
autonomia-erkidegoetako legebiltzarrak Asambleas legislativas de las Comunidades Autónomas
auzialdi bakarrean edo lehenengoan en única o primera instancia
auzibitarrea litispendencia
auzi-gelan (jakinarazpenak) en estrados (notificaciones)
auzi-jartzailea actor
Auzitegi Nazionala Audiencia Nacional
auzotarrak vecinos

b

babestu nahi den eskubidea derecho cuya tutela se pretende

baiespen-epai irmoa sentencia firme estimatoria
baiestea (administrazioarekiko auzi-errekurtsoa) estimación (del recurso contencioso-administrativo)
banakoen egoera juridikoa situación jurídica individualizada
banakoen egoera juridikoak aitortzea edo berrezartzea reconocimiento o restablecimiento de situaciones jurídicas individualizada
barrutia circunscripción
bere hartan utziriako egintza acto consentido
bere hartan utziriako egintzak berresteko egintzak actos confirmatorios de actos consentidos
berebat otrosí
berrezartzea edo gordetzea (eskubide edo askatasunak) restablecer o preservar (derechos o libertades)
berrikuspen-errekurtsoa recurso de revisión
bi efektuetan (apelazio-errekurtsoa onartu) en ambos efectos (admitir el recurso de apelación)
bigarren auzialdian en segunda instancia
biltzeko eskubidea derecho de reunión
Botere Judizialaren Kontseilu Nagusia Consejo General del Poder Judicial
Botere Judizialaren Lege Organikoa Ley Orgánica del Poder Judicial
bozketa eta epaitzarako eguna jartzea señalamiento de día para votación y fallo

d

defentsa-gabezia indefensión
deliberatze-saioa eta epaitza deliberación y fallo
demanda-idazkia escrito de demanda
demandatua demandado
demandatzailearen uziak pretensiones del demandante
demandatzailearen uziak onartu reconocer las pretensiones del demandante
destinoak destinos
diru kopuru likido bat ordaintzea pago de cantidad líquida
diruaren legeko korrituak interés legal del dinero

diziplina militarri buruzko auzi-errekurtsoa recurso contencioso-disciplinario militar
doktrina bateratzeko kasazio-errekurtsoa recurso de casación para la unificación de doctrina

e

ebatzitakoa behar bezala eta osotara exekutatzea debida y completa ejecución de lo resuelto
ebazpen judiciala jakinaraztea, ebazpen judicialaren jakinarazpena notificación de la resolución judicial
ebazpen zioduna resolución motivada
edukari dagokionez ezetsi (...) beste errekurtso batzuk, funtsean berdinak desestimar en el fondo otros recursos sustancialmente iguales
efektu bakarrean (apelatu) en un solo efecto (apelar)
efektuak hedatzea extensión de los efectos
egintza espresu eta presuntziozkoak actos expresos y presuntos
egintza prozesalen balioabetasuna invalidez de actos procesales
egitate-bide diren jarduketa materialak actuaciones materiales que constituyan vía de hecho
egitate-bidea vía de hecho
egitate-bideko administrazio-jarduera actuación administrativa en vía de hecho
egoera bera izatea, egoera-berdintasuna identidad de situaciones
egoera juridiko partikularra situación jurídica concreta
egoitza edo bizilekua sede o domicilio
epai irmoak sentencias firmes
epaia behin-behinekoan exekutatzea ejecución provisional de la sentencia
epaia bete cumplir la sentencia
epaia betetzea saihestu eludir el cumplimiento de la sentencia
epaia eman dictar sentencia
epaiak exekutarazi hacer ejecutar las sentencias
epaiak exekutarazteko ahala potestad de hacer ejecutar las sentencias

epaiari dagozkion arauak haustea vulneración de las normas reguladoras de la sentencia
epaien eraginkortasuna eficacia de las sentencias
epaietako erabakiak pronunciamientos de las sentencias
epai-exekuzioan en ejecución de sentencia
epairako prest geratu quedar concluso para sentencia
epaitza guztiz edo partez exekutatu gabe uztea inejecución total o parcial del fallo
epaitzarako erabakigarri izan den doktrina doctrina determinante del fallo
epatzea emplazamiento
epe erkidea plazo común
erabakiaren testigantza testimonio del acuerdo
eragin (beste egoera juridiko batzuei) afectar (a otras situaciones jurídicas)
erantzukizun-asegurua seguro de responsabilidad
erantzun-idazkia escrito de contestación
errebokatze-egintza acto revocatorio
erregu-errekurtsoa recurso de súplica
errekerimendua ezetsi rechazar el requerimiento
errekurritutako jarduketa, jarduketa errekurritua actuación recurrida
errekurtso-, fiskalizazio- edo kontrol-bidea vía de recurso, fiscalización o tutela
errekurtsoa ez onartzea erabaki inadmitir el recurso
errekurtsoa ez onartzeko edozein zio cualquier motivo de inadmisibilidad del recurso
errekurtsoa ezetsi desestimar el recurso
errekurtsoa huts deklaratu declarar desierto el recurso
errekurtsoa iraungi caducar el recurso
errekurtsoa jartzeko epea plazo de interposición del recurso
errekurtsoa utzietsi desistir del recurso
errekurtsoa zabaltzea ampliación del recurso
errekurtsoaren hasierako idazkia escrito inicial del recurso
errekurtsoaren munta cuantía del recurso
errekurtsoaren objektua objeto del recurso
errekurtsoaren xede legitimoa finalidad legítima al recurso

errekurtsoari eutsi sostener el recurso
errekurtsoen gaia materia a que se refieren los recursos
eskalafoiko hurrenkera eta antzinatasuna orden y antigüedad en el escalafonamiento
eskubide edo askatasunak berrezartzea edo gordetzea restablecer o preservar derechos o libertades
eskubidea edo interes legitimoa derecho o interés legítimo
eskumen-arazoak cuestiones de competencia
eskumen-banaketarako arauak reglas de distribución de competencia
eskumengabetasun-deklarazioa declaración de incompetencia
eskumenik eza, eskumengabetasuna incompetencia
eskuordetza delegación
Estatuaren Administrazio Orokorra Administración General del Estado
Estatuaren administrazio periferikoa Administración periférica del Estado
Estatuaren eta Erakunde Publikoen Laguntza Juridikoaren Legea Ley de Asistencia Jurídica al Estado e Instituciones Públicas
Estatuaren obra publikoak obras públicas del Estado
Estatuaren zuzenbidea Derecho estatal
Europar Erkidegoaren zuzenbidea Derecho comunitario europeo
eutsi (errekurtsoari) sostener (el recurso)
exekuzio subsidiarioa ejecución subsidiaria
ez onartzea erabaki (errekurtsoa) inadmitir (el recurso)
ez-betetzea, (epaia) ez betetzea incumplimiento (de la sentencia)
ezestea (administrazioarekiko auzi-errekurtsoa) desestimación (del recurso contencioso-administrativo)
ezetsi (errekurtsoa) desestimar (el recurso)
ezin itzulizko egoerak situaciones irreversibles
ezin zabalduzkoa izan (jurisdikzioa) ser improrrogable (la jurisdicción)
ezintasun material edo legezkoa (epai bat exekutatzeko) imposibilidad material o legal (de ejecutar una sentencia)
eztabaida controversia

f

fiskalizazioa fiscalización
Fiskaltza Ministerio Fiscal
forma-betekizunak requisitos de forma
froga-eginbideak diligencias probatorias
frogaldia período probatorio
funtsean berdinak diren egitateak, oinarriak eta uziak hechos, fundamentos y pretensiones sustancialmente iguales
funtzionario publikoak funcionarios públicos
funtzionario publikoak (karrerako) funcionarios públicos (de carrera)
funtzionario-eroskeria cohecho

g

gaia (errekurtsoen) materia (a que se refieren los recursos)
gaiaren araberako eskumena competencia objetiva
gaiaren araberako eskumen-esleipena atribución de competencia por razón de la materia
gaitasun prozesala capacidad procesal
garaiz eta forma egokian en tiempo y forma
gauza epaitua cosa juzgada
geldieran utzi (errekurtso baten izapideak) suspender (la tramitación de un recurso)
geldieran utzi (jarduketak) suspender (el curso de los autos)
geldieran uztea (epaitza emateko epea) suspensión (del plazo para pronunciar el fallo)
geldieran uztea (izaera orokorreko xedapenak) suspensión (de la vigencia de disposiciones de carácter general)
geldieran uztea (prozedura) suspensión (del procedimiento, del curso del procedimiento)
gerraren beldur funtsatua temor fundado de guerra
Gobernuaren batzorde eskuordetuak Comisiones Delegadas del Gobierno
guraso-ahala, tutoretza edo kuratela patria potestad, tutela o curatela

h

hainbanatu (kostua) prorratear (el coste)

harreman juridiko eskualdagaria relación jurídica transmisible

hautagai-zerrendak aldarrikatzea proclamación de candidaturas

hauteskunde-administrazioa Administración electoral

Hauteskunde-araubide Orokorren Lege Organikoa Ley Orgánica del Régimen Electoral General

hauteskunde-batzordeak Juntas Electorales

hautetsi-aldarrikapenari buruzko erabakiak acuerdos sobre proclamación de electos

helbide bat eman, jakinarazpenetarako designar un domicilio para notificaciones

herri-akzioa acción popular

Herriaren Defendatzailea Defensor del Pueblo

herritarra ciudadano

herritarren eskubide eta askatasunak libreki baliatzeko aukera larri murrizteko arrisku egiazkoa peligro cierto de alteración grave del libre ejercicio de los derechos y libertades de los ciudadanos

hertsapen-isunak multas coercitivas

hiri-antolamendua planeamiento urbanístico

hiri-antolamenduko planak planes de ordenación urbana

hirigintza-planeamendurako arau-tresnak instrumentos normativos de planeamiento urbanístico

hurrenkera eta antzinasuna (eskalafoiko) orden y antigüedad (en el escalafonamiento)

huts deklaratu (errekurtsoa) declarar desierto (el recurso)

hutsak zuzendu subsanar faltas

í

idazki arrazoitua escrito razonado

ikusgai egon (jarduketak, idazkaritzan) estar de manifiesto (las actuaciones, en la Secretaría)

ikustaldia vista

ikustaldia egin celebrar la vista

ikustera eman (espedientea, prozesuan agertutakoei) poner de manifiesto (el expe-

diente, a los comparecidos en el procedimiento)

indarkeria violencia

interes publikoaren kaltegarri dela deklaratzeta declaración de lesividad para el interés público

interesdunak interesados

intzidente-arazoa cuestión incidental

intzidentearen erabakia geldieran utzi quedar en suspenso la decisión del incidente

iraungi (errekurtsoa) caducar (el recurso)

irizpena dictamen

irizpidezko edukia contenido discrecional

iruzurrezko azpilana maquinación fraudulenta

izaera orokorreko xedapenak geldieran uztea suspensión de la vigencia de disposiciones de carácter general

j

jabari publikoa dominio público

jarduketak autos

jarduketak artxibatzea archivo de los autos

jarduketak geldieran utzi suspender el curso de los autos

jarduketetan egiaztatu acreditar en autos

jarduketetan frogatuak izan constar ya probados en autos

jardute-eza inactividad

jatorriko bulegoa oficina de procedencia

jatorriko jurisdikzio-organoa órgano jurisdiccional de procedencia

judizio aurreko arazoak eta intzidente-arazoak cuestiones prejudiciales e incidentales

judikoki nahitaezkoa den jarduketa actuación jurídicamente obligatoria

jurisdikzio-babesa (oinarrizko eskubideen) protección jurisdiccional (de los derechos fundamentales)

jurisdikzio-gatazkak conflictos de jurisdicción

jurisdikziorik eza, jurisdikziogabetasuna falta de jurisdicción

jurisprudentzia jurisprudencia

justizia-auzitegi nagusiak Tribunales Superiores de Justicia

k

kalte konpenezina perjuicio irreparable, perjuicios de imposible reparación

kalte-galerak daños y perjuicios

kalte-galerak berdintzeko uzia pretensión de resarcir daños y perjuicios

kalte-galerak ordaintzea indemnización de los daños y perjuicios

kalte-galeren izana eta zenbatekoa existencia y cuantía de los daños y perjuicios

kaltegarritasun-deklarazioa declaración de lesividad

kaltegarritasun-errekurtsoa recurso de lesividad

kalte-ordainak indemnizaciones

kalte-ordainaren zenbatekoa cuantía de la indemnización

karrerako funtzionario publikoak funcionarios públicos de carrera

kasazio-errekurtsoa recurso de casación

kasazio-errekurtsoa (legearen intereseko) recurso de casación (en interés de la ley)

kasazio-interesik ez izatea (auziak) carecer (el asunto) de interés casacional

kausaduna causahabiente

kautela-intzidentea incidente cautelar

kautela-neurriak errebokatu revocar las medidas cautelares

kautela-neurrien pieza banandua pieza separada de medidas cautelares

kauzioa edo bermea caución o garantía

kauzioa eratu constituir caución

kexa-errekurtsoa recurso de queja

konklusio idatziak formulatzea formulación de conclusiones escritas

konklusioak aurkeztu presentar conclusiones

konklusio-idazkia escrito de conclusiones

Konstituzio Auzitegia Tribunal Constitucional

kontabilitate-erantzukizuna responsabilidad contable

kontratuak prestatzeko eta esleitzeko egintzak actos de preparación y adjudicación de contratos

Kontu Auzitegia Tribunal de Cuentas

kopia kautotua copia autenticada

kopia soila copia simple

kostua hainbanatu prorratear el coste

kostuak errekurtsio-jartzailari ezartzea imposición de las costas al recurrente

kostuak ordaintzeko kondena condena en costas

l

lagatako tributuoak tributos cedidos

lantze-espeditzea (xedapenaren) expediente de elaboración (de la disposición)

legearen intereseko kasazio-errekurtsoa recurso de casación en interés de la ley

legegintza-dekretuak decretos legislativos

lege-maila baino apalagoko xedapen orokorak disposiciones generales de rango inferior a la Ley

legezkontrakotasun-arazoa cuestión de ilegalidad

legitimaziorik eza falta de legitimación

lehentasunezko izapidetzea tramitación preferente

lekukotza (partikularren) testimonio (de particulares)

lurralde-eskumena, lurraldearen arabera eskumena competencia territorial

m

magistratu antzinakoena magistrados más antiguos

magistratu berrienak magistrados más modernos

magistratu txostengilea magistrado ponente

maila-igoerak ascensos

manu errekurrituekin lotura izatea edo haien ondorio izatea conexión o consecuencia con los preceptos recurridos

manuak preceptos

munta (errekurtsoaren) cuantía (del recurso)

munta zehaztugabea **duten auziak** asuntos de cuantía indeterminada

n

nahitaezko desjabetzea expropiación forzosa

nahitaezko exekuzioa ejecución forzosa

nazio-lurraldearen osotasuna haustea quebranto de la integridad del territorio nacional

O

ohartarazpena apercibimiento

oinarrizko eskubideen jurisdikzio-babesa protección jurisdiccional de los derechos fundamentales

onartezina izatea (administrazioarekiko auzierrekurtsoa) inadmisibilidad (del recurso contencioso-administrativo)

ondare-erantzukizuna responsabilidad patrimonial

onura publiko edo gizarte-intereseko arazoiak causas de utilidad pública o de interés social

organismo publiko nortasun juridikodunak organismos públicos con personalidad jurídica propia

osasun publikoa salud pública

osasun-arloko agintariak autoridades sanitarias

P

partikularren lekukotza testimonio de particulares

peritu-frogak pruebas periciales

pertsona multzo zehaztugabea pluralidad indeterminada de personas

pertsonal-arazoak cuestiones de personal

pertsonaren oinarrizko eskubideak babesteko prozedura procedimiento para la protección de los derechos fundamentales de la persona

pieza banandua (kautela-neurrien) pieza separada (de medidas cautelares)

prebarikazioa prevaricación

premiamendu judizialaren bidez por vía judicial de apremio

probidentzia providencia

prozedura bereziak procedimientos especiales

prozedura geldieran uztea suspensión del procedimiento, suspensión del curso del procedimiento

prozedura konexiodunak procedimientos conexos

prozedura laburtua procedimiento abreviado

prozesu zibila proceso civil

prozesuaren frogaldia recibimiento del proceso a prueba

T

Terrorismoa Finantzatzeko Jardueren Zaintzarako Batzordea Comisión de Vigilancia de Actividades de Financiación del Terrorismo

testigantza-kopia copia testimoniada

toki-administrazioa Administración local

toki-araubidearen legeria legislación de régimen local

toki-entitate lurraldetarrak entidades locales territoriales

transakziogai izan daitezkeen gaiak materias susceptibles de transacción

U

utxiespena desistimiento

utzietsi (errekurtsua) desistir (del recurso)

uziak funtsatzeko oinarri juridikoak fundamentos jurídicos en que se apoyen las pretensiones

X

xedapen orokor bat baliozko ala deusez den deklaratu declarar la validez o nulidad de una disposición general

xedapen orokor baten legekontrakotasuna, xedapen orokor bat lege kontrakoa izatea ilegalidad de una disposición general

xedapen orokorrak (lege-maila baino apalago) disposiciones generales (de rango inferior a la Ley)

xedapena derogatu derogar una disposición

xedapena deuseztatu anular una disposición

xedapenaren lantze-espedientea expediente de elaboración de la disposición

Z

zeharkako aurkarapena impugnación indirecta

zenbatekoa balioestea, zenbatekoaren balioes-
pena estimación de cantidad
zerbitzu-harremana sortzea edo amaitzea naci-
miento o extinción de la relación de servicio
zor nagusia débito principal

zuzenbide publikoko entitateak entidades de
derecho público
zuzenbidearen araberako erabakiak pronun-
ciamientos ajustados a Derecho
zuzendu (hutsak) subsanar (faltas)

Léxico

a

acción popular herri-akzioa

acreditar en autos jarduketetan egiaztatu

actividad de una Administración Pública administrazio publiko baten jarduera

acto revocatorio errebokatze-egintza

actor auzi-jartzailea

actos administrativos administrazio-egintzak

actos confirmatorios de actos consentidos bere hartan utziriko egintzak berresteko egintzak

acto consentido bere hartan utziriko egintza

actos de preparación y adjudicación de contratos kontratuak prestatzeko eta esleitzeko egintzak

actos expresos y presuntos egintza espresu eta presuntziozkoak

actuación administrativa en vía de hecho egitate-bideko administrazio-jarduera

actuación de las Administraciones Públicas sujeta al Derecho Administrativo administrazio-zuzenbidearen mendeko den administrazio publikoen jarduera

actuación jurídicamente obligatoria juridikoki nahitaezkoa den jarduketa

actuación recurrida errekurritutako jarduketa, jarduketa errekurritua

actuaciones administrativas administrazio-jarduketak

actuaciones materiales que constituyan vía de hecho egitate-bide diren jarduketa materialak

acuerdos sobre proclamación de electos hautetsi-aldarrikapenari buruzko erabakiak

adherirse a la apelación apelazioari atxiki

Administración electoral

hauteskunde-administrazioa

Administración General del Estado Estatuaren Administrazio Orokorra

Administración local toki-administrazioa

Administración periférica del Estado Estatuaren administrazio periferikoa

afectar (a otras situaciones jurídicas) (beste egoera juridiko batzuei) eragin

alegaciones previas aurretiazko alegazioak

allanamiento amore ematea

allanarse (el demandado) amore eman (demandatuak)

ampliación del recurso errekurtsua zabaltzea

anular una disposición xedapena deuseztatu

apercibimiento ohartarazpena

archivo de los autos jarduketak artxibatzea

Asambleas legislativas de las Comunidades Autónomas autonomia-erakidegoetako legebiltzarrak

ascensos maila-igoerak

asuntos de cuantía indeterminada munta zehaztugabea duten auziak

atribución de competencia por razón de la materia gaiaren araberako eskumen-esleipena

audiencia de las partes alderdien entzuera, alderdiei entzuera ematea

Audiencia Nacional Auzitegi Nazionala
auto autoa

autos jarduketak
auto desestimatorio de las alegaciones pre-
vias aurretiazko alegazioak ezesten dituen
autoa
autoridades sanitarias osasun-arloko agintari-
riak

C

caducar el recurso errekurtsua iraungi
capacidad procesal gaitasun prozesala
carcer (el asunto) de interés casacional (au-
ziak) kasazio-interesik ez izatea
caución o garantía kauzioa edo bermea
causahabiente kausaduna
causas de utilidad pública o de interés social
onura publiko edo gizarte-intereseko arra-
zoiak
celebrar la vista ikustaldia egin
circunscripción barrutia
ciudadano herritarra
cohecho funtzionario-eroskeria
Comisión de Vigilancia de Actividades de Fi-
nanciación del Terrorismo Terrorismoa
Finantzatzeko Jardueren Zaintzarako Bat-
zordea
Comisiones Delegadas del Gobierno Gober-
nuaren batzorde eskuordetuak
competencia objetiva gaiaren araberako esku-
mena
competencia territorial lurralde-eskumena, lu-
rraldearen araberako eskumena
condena en costas kostuak ordaintzeko kon-
dena
conexión o consecuencia con los preceptos re-
curridos manu errekurrituekin lotura izatea
edo haien ondorio izatea
conflictos de jurisdicción jurisdikzio-gataz-
kak
Consejo General del Poder Judicial Botere
Judizialaren Kontseilu Nagusia
Consejos de Gobierno de las Comunidades
Autónomas autonomia-erkidegoetako
gobernalarantzeko kontseiluak
constar ya probados en autos jarduketetan
frogatuak izan
constituir caución kauzioa eratu
contenido discrecional irizpidezko edukia

contratos administrativos administrazio-
kontratuak
controversia eztabaida
copia autenticada kopia kautotua
copia simple kopia soila
copia testimoniada testigantza-kopia
cosa juzgada gauza epaitua
cualquier motivo de inadmisibilidad (del re-
curso) (errekurtsua) ez onartzeko edozein
zio
cuantía de la indemnización kalte-ordainaren
zenbatekoa
cuantía del recurso errekurtsuaren munta
cuestión de ilegalidad legezkontrakotasun-ara-
ztoa
cuestión incidental intzidente-arazoa
cuestiones de competencia eskumen-arazoak
cuestiones de personal personal-arazoak
cuestiones prejudiciales e incidentales juzizio
aurreko arazoak eta intzidente-arazoak
cumplir la sentencia epaia bete

d

daños y perjuicios que ocasionare el incum-
plimiento (epaia) ez-betetzeak sorturiko
kalte-galerak
dar la palabra a las partes alderdiei hitza
eman
debidamente y completa ejecución de lo resuelto
ebazitakoa behar bezala eta osotara exeku-
tatzea
débito principal zor nagusia
declaración de incompetencia eskumengabe-
tasun-deklarazioa
declaración de lesividad kaltegarritasun-dekla-
razioa
declaración de lesividad para el interés públi-
co interes publikoaren kaltegarri dela de-
klarazioa
declarar desierto el recurso errekurtsua huts
deklaratu
declarar la validez o nulidad de una disposi-
ción general xedapen orokor bat baliozko
ala deusez den deklaratu
decretos legislativos legegintza-dekretuak
Defensor del Pueblo Herriaren Defendatzailea
delegación eskuordetza

deliberación y fallo deliberatze-saioa eta epaitza
demandado demandatua
Derecho comunitario europeo Europar Erki-
 degoaren zuzenbidea
derecho cuya tutela se pretende babestu nahi
 den eskubidea
derecho de reunión biltzeko eskubidea
Derecho estatal Estatuaren zuzenbidea
derecho o interés legítimo eskubidea edo inte-
 res legítimoa
derogar una disposición xedapena derogatu
**desestimación del recurso contencioso-admini-
 strativo** administrazioarekiko auzi-erre-
 kurtsoa ezestea
desestimar el recurso errekurtsua ezetsi
**desestimar en el fondo otros recursos sustan-
 cialmente iguales** edukiari dagokionez eze-
 tsi (...) beste errekurtsu batzuk, funtsean
 berdinak
designar un domicilio para notificaciones hel-
 bide bat eman, jakinarazpenetarako
desistimiento utziespena
desistir del recurso errekurtsua utzietsi
destinos destinoak
desviación de poder aginte-desbideratzea
desvirtuar alegaciones alegazioak indargabetu
devolución del expediente administrativo
 administrazio-espeditentea itzultzea
dictamen irizpena
dictar sentencia epaia eman
diligencias de ordenación antolaketa-eginbideak
diligencias probatorias froga-eginbideak
**disposiciones generales de rango inferior a la
 Ley** lege-maila baino apalagoko xedapen
 orokorrak
doctrina determinante del fallo epaitzarako
 erabakigarri izan den doktrina
dominio público jabari publikoa
eficacia de las sentencias epaien eraginkorta-
 suna

e

ejecución forzosa nahitaezko exekuzioa
**ejecución forzosa de actos de la Administra-
 ción Pública** administrazio publikoaren
 egintzen nahitaezko exekuzioa

ejecución provisional de la sentencia epaia
 behin-behinekoan exekutatzea
ejecución subsidiaria exekuzio subsidiarioa
eludir el cumplimiento de la sentencia epaia
 betetzeta saihestu
emplazamiento epatzeta
**en ambos efectos (admitir el recurso de apela-
 ción)** bi efektuetan (apelazio-errekurtsua
 onartu)
en ejecución de sentencia epai-exekuzioan
en estrados (notificaciones) auzi-gelan (ja-
 kinarazpenak)
en segunda instancia bigarren auzialdian
en tiempo y forma garaiz eta forma egokian
en un solo efecto (apelar) efektu bakarrean
 (apelatu)
en única o primera instancia auzialdi bakarre-
 an edo lehenengoan
entidades de derecho público zuzenbide pu-
 blikoko entitateak
entidades locales territoriales toki-entitate
 lurraldetararak
escrito de conclusiones konklusio-idazkia
escrito de contestación erantzun-idazkia
escrito de demanda demanda-idazkia
escrito de oposición aurkakotza-idazkia
escrito inicial del recurso errekurtsuaren hasie-
 rako idazkia
escrito razonado idazki arrazoitua
estimación de cantidad zenbatekoa balioestea,
 zenbatekoaren balioespena
**estimación del recurso contencioso-admini-
 strativo** administrazioarekiko auzi-errekur-
 tsoa baitesta
existencia y cuantía de los daños y perjuicios
 kalte-galeren izana eta zenbatekoa
expediente administrativo administrazio-espe-
 dientea
expediente de elaboración (de la disposición)
 (xedapenaren) lantze-espeditentea
expropiación forzosa nahitaezko desjabetzea
extensión de los efectos efektuak hedatzea
extranjería atzerriartasuna

f

**falta de diligencia en el cumplimiento (de
 la sentencia)** (epaia) betetzeko ardurarik
 eza

falta de jurisdicción jurisdikziorik eza, jurisdikzio gabetasuna
falta de legitimación legitimaziorik eza
finalidad legítima al recurso errekurtsoaren xede legitimoa
fiscalización fiskalizazioa
formulación de conclusiones escritas konklusio idatziak formulatzea
funcionarios públicos funtzionario publikoak
funcionarios públicos de carrera karrerako funtzionario publikoak
fundamentos jurídicos en que se apoyen las pretensiones uziak funtsetzeko oinarri juridikoak

h

hacer ejecutar las sentencias epaiak exekutarazi
hechos, fundamentos y pretensiones sustancialmente iguales funtsean berdinak diren egitateak, oinarriak eta uziak

i

identidad de situaciones egoera bera izatea, egoera-berdintasuna
ilegalidad de una disposición general xedapen orokor baten legezkontrakotasuna, xedapen orokor bat legez kontrakoa izatea
imposibilidad material o legal de ejecutar una sentencia epai bat exekutatzeko ezintasun material edo legezkoa
imposición de las costas al recurrente kostuak errekurtso-jartzaileari ezartzea
impugnación indirecta zeharkako aurkarapena
impugnaciones aurkarapenak
impugnar aurkaratu
inactividad jardute-eza
inactividad administrativa administrazioaren jardute-eza
inadmisibilidad del recurso
contencioso-administrativo administrazio-arekiko auzi-errekurtsoa onartezina izatea
inadmitir el recurso errekurtsoa ez onartzea erabaki
incidente cautelar kautela-intzidentea
incompetencia eskumenik eza, eskumengabetasuna

indefensión defentsa-gabezia
indemnización de los daños y perjuicios kalte-galerak ordaintzea
indemnizaciones kalte-ordainak
inejecución total o parcial del fallo epaitza guztiz edo partez exekutatu gabe uztea
informe oral ahozko txostena
infracciones procesales arau-hauste prozesalak
instrumentos normativos de planeamiento urbanístico hirigintza-planeamendurako arau-tresnak
intento de conciliación adiskidetze-ahalegina
interés legal del dinero diruaren legezko korrituak
interesados interesdunak
invalidez de actos procesales egintza prozesalen baliogabetasuna

j

Juntas Electorales hauteskunde-batzordeak
jurisprudencia jurisprudentzia
Juzgados Centrales de lo Contencioso-Administrativo administrazioarekiko auzien epaitegi zentralak
Juzgados de lo Contencioso-Administrativo administrazioarekiko auzien epaitegiak

l

legislación de régimen local toki-araubidearen legeria
legitimación del actor auzi-jartzailearen legitimazioa
Ley de Asistencia Jurídica al Estado e Instituciones Públicas Estatuaren eta Erakunde Publikoen Laguntza Juridikoaren Legea
Ley Orgánica del Poder Judicial Botere Judizialaren Lege Organikoa
Ley Orgánica del Régimen Electoral General Hauteskunde-araubide Orokorren Lege Organikoa
litispendencia auzibitartea

m

magistrado ponente magistratu txostengilea
magistrados más antiguos magistratu antzina-koenak

magistrados más modernos magistratu berrienak
maquinación fraudulenta iruzurrezko azpilana
materia (a que se refieren los recursos) (errekurtsoen) gaia
materias susceptibles de transacción transakziogai izan daitezkeen gaiak
menores de edad adingabeak
Ministerio Fiscal Fiskaltza
multas coercitivas hertsapen-isunak

N

nacimiento o extinción de la relación de servicio zerbitzu-harremana sortzea edo amaitzea
notificación de la resolución judicial ebazpen judiziala jakinaraztea, ebazpen judizialaren jakinarazpena

O

objeto del recurso errekurtsoaren objektua
obras públicas del Estado Estatuaren obra publikoak
oficina de procedencia jatorriko bulegoa
orden y antigüedad en el escalafonamiento eskalafoko hurrenkera eta antzinatasuna
organismos públicos con personalidad jurídica propia organismo publiko nortasun juridikodunak
órgano jurisdiccional de procedencia jatorriko jurisdikzio-organoa
otrosí berebat

P

procedimientos especiales prozedura bereziak
pago de cantidad líquida diru kopuru likido bat ordaintzea
parte demandada alderdi demandatua
parte demandante alderdi demandatzailea
patria potestad, tutela o curatela guraso-ahala, tutoretza edo kuratela
peligro cierto de alteración grave del libre ejercicio de los derechos y libertades de los ciudadanos herritarren eskubide eta as-

katasunak libreki baliatzeko aukera larri murrizteko arrisku egiazkoa
periódico oficial aldirikari ofiziala
período probatorio frogaldia
perjuicio irreparable kalte konponezina
perjuicios de imposible reparación kalte konponezinak
peticiones de asilo político asilo politikoaren eskaerak
pieza separada de medidas cautelares kautela-neurrien pieza banandua
planeamiento urbanístico hiri-antolamendua
planes de ordenación urbana hiri-antolamenduko planak
plazo común epe erkidea
plazo de interposición del recurso errekurtsoa jartzeko epea
pluralidad indeterminada de personas pertsona multzo zehaztugabea
poner de manifiesto (el expediente) a los comparecidos en el procedimiento prozesuan agertutakoei ikustera eman (espedientea)
poner de manifiesto a las partes (el expediente) alderdiei ikustera eman (espedientea)
por vía judicial de apremio premiamendu judizialaren bidez
potestad de hacer ejecutar las sentencias epaiaek exekutarazteko ahala
preceptos manuak
presentar conclusiones konklusioak aurkeztu
pretensión de resarcir daños y perjuicios kalte-galerak berdintzeko uzia
pretensiones del demandante demandatzailearen uziak
prevaricación prebarikazioa
procedimiento abreviado prozedura laburtua
procedimiento administrativo común administrazio-prozedura erkidea
procedimiento para la protección de los derechos fundamentales de la persona pertsonaren oinarrizko eskubideak babesteko prozedura
procedimientos conexos prozedura konexiodunak
proceso civil prozesu zibila
proclamación de candidaturas hautagai-zerrendak aldarrikatzea

pronunciamientos ajustados a Derecho zu-
zenbidearen araberako erabakiak
pronunciamientos de las sentencias epaietako
erabakiak
prorratear el coste kostua hainbanatu
**protección jurisdiccional de los derechos fun-
damentales** oinarrizko eskubideen jurisdik-
zio-babesa
providencia probidentzia
pruebas periciales peritu-frogak

Q

**quebranto de la integridad del territorio na-
cional** nazio-lurraldearen osotasuna haus-
tea
quedar concluso para sentencia epairako prest
geratu
quedar en suspenso la decisión del incidente
intzidentearen erabakia geldieran utzi

R

rechazar el requerimiento errekerimendua
ezetsi
recibimiento a prueba frogaldia
recibimiento del proceso a prueba prozesua-
ren frogaldia
reconocer las pretensiones del demandante
demandatzailearen uziak onartu
**reconocimiento o restablecimiento de situa-
ciones jurídicas individualizada** banakoen
egoera juridikoak aitortzea edo berrezar-
tzea
recurso contencioso-administrativo adminis-
trazioarekiko auzi-errekurtsoa
recurso contencioso-disciplinario militar dizi-
plina militarri buruzko auzi-errekurtsoa
recurso de apelación apelazio-errekurtsoa
recurso de casación kasazio-errekurtsoa
recurso de casación en interés de la ley legea-
ren intereseko kasazio-errekurtsoa
**recurso de casación para la unificación de
doctrina** doktrina bateratzeko kasazio-erre-
kurtsoa
recurso de lesividad kaltegarritasun-errekurtsoa
recurso de revisión berrikuspen-errekurtsoa
recurso de súplica erregu-errekurtsoa

recurso potestativo de reposición aukerako
berraztertze-errekurtsoa
recurso de queja kexa-errekurtsoa
reglas de distribución de competencia esku-
men-banaketarako arauak
relación jurídica transmisible harreman juri-
diko eskualdagarria
requisitos de forma forma-betekizunak
resolución motivada ebazpen zioduna
responsabilidad contable
kontabilitate-erantzukizuna
**responsabilidad patrimonial de las Adminis-
traciones públicas** administrazio publikoan
ondare-erantzukizuna
restablecer o preservar derechos o libertades
eskubide edo askatasunak berrezartzea edo
gordetzea
revocar las medidas cautelares kautela-neu-
rriak errebokatu

S

sala de lo contencioso-administrativo adminis-
trazioarekiko auzien sala
salud pública osasun publikoa
sanción administrativa o disciplinaria adminis-
trazio- edo diziplina-zehapena
sanciones administrativas administrazio-zeha-
penak
secciones (de una sala) (sala baten) atalak
sede o domicilio egoitza edo bizilekua
seguro de responsabilidad erantzukizun-ase-
gurua
señalamiento de día para votación y fallo boz-
keta eta epaitzarako eguna jartzea
sentencia firme estimatoria baiesperen-epai ir-
moa
sentencias firmes epai irmoak
ser improrrogable (la jurisdicción) (jurisdik-
zioa) ezin zabalduzkoa izan
silencio administrativo administrazio-isiltasuna
situación jurídica concreta egoera juridiko
partikularra
situación jurídica individualizada banakoen
egoera juridikoa
situaciones irreversibles ezin itzulizko egoe-
rak
sostener el recurso errekurtsoari eutsi

subsanación de la falta o transgresión akatsa edo arau-haustea zuzentzea
subsanar faltas hutsak zuzendu
suspender la tramitación de un recurso errekurtso baten izapideak geldieran utzi
suspender el curso de los autos jarduketak geldieran utzi
suspensión administrativa previa de acuerdos erabakien aurretiko administrazio-geldiera
suspensión de la vigencia de disposiciones de carácter general izaera orokorreko xedapenak geldieran uztea
suspensión de la vigencia de los preceptos impugnados aurkaraturiko manuen indarra geldieran uztea
suspensión del curso del procedimiento prozedura geldieran uztea
suspensión del plazo para pronunciar el fallo epaitza emateko epea geldieran uztea
suspensión del procedimiento prozedura geldieran uztea

t

temor fundado de guerra gerraren beldur funtsatua

testimonio de particulares partikularren lekukotza
testimonio del acuerdo erabakiaren testigantza tramitación preferente lehenatasunezko izapidetza
trámites no precluidos artean epean dauden izapideak
Tribunal Constitucional Konstituzio Auzitegia
Tribunal de Cuentas Kontu Auzitegia
Tribunales Superiores de Justicia justizia-azitegi nagusiak
tributos cedidos lagatako tributua

v

vecinos auzotarrak
vía administrativa administrazio-bidea
vía de hecho egitate-bidea
vía de recurso, fiscalización o tutela errekurtso-, fiskalizazio- edo kontrol-bidea
violencia indarkeria
vista ikustaldia
vulneración de las normas reguladoras de la sentencia epaiari dagozkion arauak haustea

Egun, administrazioarekiko auzien jurisdikzioak eskasia nabarmena du dokumentu elebidun normalizatuen aldetik. Ez bakarrik jurisdikzio horretako organoen eguneroko funtzionamenduan; haiekin harreman zuzena duten bestelako lanbideetan dihardutenei dagokienez ere bai (abokatu eta prokuradoreena azpimarratu nahi genuke, bereziki). Lege hau euskarara itzultzeak, zalantzarik gabe, administrazioarekiko auzien prozesu elebiduna egoki garatzen lagun dezake. Hori izan da, bederen, EHUKo Zuzenbide Fakultatearen asmoa.

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

JUSTITZIA, LAN ETA GIZARTE
SEGURANTZA SALA
DEPARTAMENTO DE JUSTICIA,
EMPLEO Y SEGURIDAD SOCIAL

eman ta zabal zazu

Universidad
del País Vasco

Euskal Herriko
Unibertsitatea

ISBN 978-84-8373-895-5

9 788483 738955